

OBSAH

PODĚKOVÁNÍ	9
I. PROČ JE TO PROBLÉM A JAK JEJ ZKOUMAT	11
ÚVOD	13
1. KONTEXT PROBLEMATIKY SLAĎOVÁNÍ PRÁCE A RODINY NEJEN V ČR	17
1.1 Ženy na trhu práce v širších souvislostech	17
1.2 Postavení českých žen na trhu práce	19
1.3 Návrat po rodičovské dovolené na pracovní trh v ČR	21
1.4 Politiky slaďování práce a rodiny	24
2. JAK BUDEME PROBLÉM ZKOUMAT	28
2.1 Proč makro- i mikro-úroveň?	29
2.2 Proč subjektivní percepce žen?	30
2.3 Dimenze zkoumaného problému	32
2.4 Teoretická východiska a jejich role	34
2.5 Reflexe genderové percepce	36
II. CO NA TO TEORIE	39
3. MAKRO-SOCIÁLNÍ SOUVISLOSTI PROBLÉMU	41
3.1 Institucionální rámec: vybrané rodinné politiky a politiky vyrovnávající šance na trhu práce	41
3.1.1 Esping-Andersen versus genderově senzitivní typologie sociálního státu	42

3.1.2	Familialismus versus de-familialismus	44
3.1.3	Postavení ČR z hlediska typu familialismu v komparativní perspektivě	48
3.1.4	Genderovaná či de-genderovaná verze explicitního familialismu v ČR?	57
3.1.5	Explicitní familialismus v ČR ve světle dalších rodinných politik	68
3.1.6	Opatření zaměřená na vyrovnání šancí na trhu práce	73
3.1.7	Shrnutí	81
3.2	Kulturní kontext	82
3.2.1	Kulturní teorie vysvětlující chování	82
3.2.2	Dělba práce v rodině: její vývoj, teorie a důsledky pro sladění práce a rodiny	85
3.2.3	Hodnoty a postoje ve vztahu k rolím mužů a žen	98
3.2.4	Přístup zaměstnavatelů vůči pracovní síle s malými dětmi	104
3.2.5	Modely participace partnerů na trhu práce	109
3.2.6	Kultura versus instituce	110
3.2.7	Shrnutí	114
3.3	Strukturální kontext: podmínky pro ženy po rodičovské dovolené	116
3.3.1	Genderová segmentace pracovního trhu	117
3.3.2	Zaměstnanost žen a žen s dětmi	122
3.3.3	Nezaměstnanost a neaktivita jako ukazatel znevýhodnění žen s dětmi na trhu práce	127
3.3.4	Platové znevýhodnění žen a žen s dětmi	131
3.3.5	Shrnutí	134
4.	MIKRO-SOCIÁLNÍ SOUVISLOSTI PROBLÉMU	136
4.1	Preference ve vztahu k rolím mužů a žen	138
4.1.1	Preferenční teorie a její kritika	138
4.1.2	Preference ve vztahu k rolím mužů a žen v české společnosti versus realita	141
4.2	Mikro-ekonomické tlaky na domácnost	143
4.2.1	Pokles příjmu a riziko chudoby v rodinách s dětmi	145

4.3 Lidský kapitál.....	149
4.3.1 Rozdíly v postavení žen na trhu práce podle vzdělání.....	150
4.3.2 Návrat na trh práce po rodičovské dovolené v závislosti na vzdělání.....	152
4.3.3 Relativní vliv vzdělání?	154
4.4 Shrnutí.....	155
III. A CO NA TO ŽENY	157
5. METODOLOGIE VÝZKUMU	159
6. JAK VYPADÁ CESTA ČESKÝCH ŽEN ZPÁTKY NA TRH PRÁCE	168
6.1 Ženy s vysokoškolským vzděláním.....	168
6.1.1 Preference, ambice, hodnoty.....	169
6.1.2 Důvody návratu na trh práce po rodičovské dovolené... ..	169
6.1.3 Nutnost zajistit péči o děti	170
6.1.4 Dělbá práce s partnerem a její determinanty.....	173
6.1.5 Faktory na straně trhu práce a zaměstnavatele	177
6.1.6 Politiky a role státu	180
6.1.7 Dílčí závěr	181
6.2 Ženy se středoškolským vzděláním.....	182
6.2.1 Preference, ambice, hodnoty.....	183
6.2.2 Důvody návratu na trh práce po rodičovské dovolené... ..	185
6.2.3 Nutnost zajistit péči o děti	187
6.2.4 Dělbá práce s partnerem a její determinanty.....	190
6.2.5 Faktory na straně trhu práce a zaměstnavatele.....	194
6.2.6 Role státu a veřejné politiky	197
6.2.7 Dílčí závěr	199
6.3 Ženy vyučené a se základním vzděláním.....	201
6.3.1 Preference, ambice, hodnoty.....	204
6.3.2 Důvody návratu na trh práce po rodičovské dovolené....	206
6.3.3 Nutnost zajistit péči o děti	208

6.3.4 Dělbá práce s partnerem a její determinanty.....	210
6.3.5 Faktory na straně trhu práce a zaměstnavatele.....	212
6.3.6 Politiky a role státu	216
6.3.7 Dílčí závěr	218
IV. ZÁVĚRY	221
PŘÍLOHA	231
BIBLIOGRAFIE	233